

Jakelun mukaan

Kalliokiviaineksen otto Asikkalan Pulkkilan kylän Tupsuvuoren alueella

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISTA KOSKEVA PÄÄTÖS

1. HANKETIEDOT

- Hanke** Kalliokiviaineksen otto Asikkalan kunnan Pulkkilan kylässä tiloilta Ahola II RN:o 15:19, Harmaila II RN:o 15:18 ja Ojala RN:o 3:512.
- Hankkeesta vastaavat** Osmo Hasala (tila Ahola RN:o 15:19)
Seppo Vahto (tilat Harmaila II RN:o 15:18 ja Ojala RN:o 3:512)
- Hankkeen kuvaus** Hankkeesta vastaavat hakevat yhteistä maa-ainesten ottamislupaa yhteensä 550 000 m³:n suuruiselle kalliokivimurskeen louhimiselle edellä mainituilta tiloilta. Hasalan hakemuksen ottamismäärä on 340 000 m³ ja Vahdon 210 000 m³ 10 vuoden aikana. Tilojen yhteispinta-ala on noin 32 ha ja ottamisalueen kokonaispinta-ala 6,8 ha, josta Hasalan osuus on 3,9 ja Vahdon 2,9 ha.
- Asikkalan kunnan ympäristölautakunta on myöntänyt samoille tiloille maa-aineslain mukaisen ottoluvan 19.5.1998, mutta alueella ei kuitenkaan ole aloitettu ottoa muutoin kuin puustoa ja osin pintamaita poistamalla. Nyt hakijat uusivat hakemukset kymmenen vuoden luvan tultua täyteen.
- Hämeen ympäristökeskus on 18.3.1998 antanut lausunnon aikaisemmasta ja 18.7.2008 uusitusta lupahakemuksesta. Kummassakin lausunnossa todetaan, että alueella on todettu maa-aineslain 3 §:ssä tarkoitettuja luonnonarvoja eikä hankkeelle näin ollen tule myöntää lupaa.
- Maa-aineslain mukaisen luvan lisäksi kivenlouhinta ja murskaus tarvitsevat ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan, jos louhintaa ja murskausta on vähintään 50 päivää vuodessa. Ympäristölupahakemusta ei ilmeisesti ole vireillä.

Ottosuunnitelman mukaan ennen louhinnan aloittamista puusto kaadetaan ja pintamaat kuoritaan vaiheittain louhintatarpeen mukaan. Ottamisalue on jaettu kolmeen louhinta- ja maisemointivaiheeseen. Itse louhintaa ja siihen liittyviä toimia suunnitelmassa ei ole juurikaan kuvattu. Yleensä kallioulouhoksilla kiviaines irrotetaan poraamalla ja räjäyttämällä. Sen jälkeen se murskataan ja seulotaan eri raekokoihin varastoitavaksi kuljetusta varten. Murskaus tapahtuu joko kiinteällä tai siirrettävällä murskauslaitteistolla, joka voi sijaita ottamisalueella tai sen ulkopuolella. Useimmilla kivilouhoksilla louhintaa ja murskausta tehdään vain osan vuodesta ja vuorokaudesta. Murskeiden lastaus ja kuljetus voivat ajoittua eri ajankohtaan muun toiminnan kanssa. Ottosuunnitelmassa ei ole arvioitu hankkeesta johtuvia liikennemääriä.

2. ASIAN KÄSITTELY

Asian vireilletulo

Maa-ainesten ottamislupahakemus on käsittelyssä Asikkalan kunnan ympäristölautakunnassa. Yksi lupahakemuksesta muistuttaneista on ottanut yhteyttä ympäristökeskukseen hankkeen ympäristövaikutusten selvittämisen vuoksi, ja sen vuoksi kunnan ympäristölautakunta on 20.3.2009 pyytänyt ympäristökeskukselta mahdollisimman pikaisesti lausuntoa harkinnanvaraisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettelyn) tarpeesta hankkeesta.

Viranomaisten ja hankkeesta vastaavien kuuleminen

Ympäristökeskus pyysi Asikkalan kunnanhallitukselta ja Hämeen tiepiiriltä lisätietoja ja lausuntoa asiasta. Samoin hankkeesta vastaaville varattiin mahdollisuus antaa lausuntonsa asiasta. Kaikki lausunnot pyydettiin 30.4.2009 mennessä.

Hankkeesta vastaavat eivät antaneet lausuntoja asiasta.

Asikkalan kunnanhallitus katsoo, että hankkeeseen ei tule soveltaa harkinnanvaraista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, koska hankkeesta ei aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Alueella ei ole vireillä muitakaan hankkeita, jotka yhdessä Tupsuvuoren hankkeen kanssa voisivat edes teoriassa aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Alueella ei ole sellaisia luonnon tai muita ympäristön erityispiirteitä, joiden perusteella YVA-menettely tulisi tehdä.

Hämeen tiepiiri toteaa, että se ei vastusta kallioaineksen ottoa ko. alueelta, mutta yleiskartalla esitetty kiviaineksen ajoon suunniteltu metsäautotien liittymä yhdystielle on näkemiltään huonossa paikassa. Yhdystiellä 3142 on voimassa yleisrajoitus 80 km/h. Tällöin liittymän kohdalla tulisi olla näkemät kumpaankin ajosuuntaan yhdystietä 200 metriä. Metsäautotien liittymän kohdalla näkemä oikealle saadaan riittäväksi puuston raivauksella, mutta näkemä vasemmalle on vain 120 metriä. Näkemää vasemmalle ei saada riittäväksi puuston poistolla tai näkemäleikkauksella, koska näkemäesteen muodostaa maantien kumpareinen muoto. Materiaalin ottamista käsiteltäessä pitää ottaa huomioon, että kulkuyhteys yleiselle tielle tarvitsee aina liittymäluvan, koska kyse on liikenteellisesti merkittävästä liittymästä.

Ympäristökeskus neuvotteli myös ympäristöministeriön YVA-menettelystä vastaavan virkamiehen kanssa siitä, voidaanko hankkeesta yleensä tehdä

YVA-lain mukainen harkinta silloin, kun ympäristökeskuksen aiemmat lausunnot lupahakemuksista ovat olleet hankkeen toteuttamiselle kielteisiä. Hänen mukaansa YVA-lain mukainen harkinta voidaan tehdä, koska YVA-menettely on luonteeltaan selvitysmenettely eikä siinä tehdä päätöksiä hanketta koskevan lainsäädännön mukaisista lupaedellytyksistä.

Alueelle tehtiin maastokäynti 7.5.2009 ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen maa-ainesten oton ja geologian asiantuntijoiden kanssa.

3. YMPÄRISTÖN TILA JA YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Hankealue on Asikkalan Pulkkilan kylässä lähellä Sysmän rajaa Tupsuvuoren kallioalueen laella sen korkeimman kohdan koillispuolella metsäalueen sisällä. Hankealueen pohjois- ja luoteispuolella Sysmän puolella on kymmenkunta asuintaloa, joista lähin on 400 – 500 metrin ja muut 800 – 1200 metrin päässä hankealueesta. Hankealueen länsi-, kaakkois- ja eteläpuolella 1,5 – 2 km:n päässä hankealueesta on Päijänteen rannalle sijoittuvaa tiivistä loma-asutusta. Itäpuolella on asumaton metsäaluetta. Maakuntakaavassa suunniteltu ottamisalue on luokittelematonta maa- ja metsätalousvaltaista aluetta.

Kiviaineksen louhinnasta, murskauksesta ja seulonnasta syntyy melua, pölyä ja tärinää. Melun ja pölyn leviämistä edesauttaa hankealueen korkea sijainti, mutta ilman maasto-, kasvipeite-, sää- ja muut tekijät huomioon ottavaa laskeutuvaa laskeutuvaa niiden leviämisen laajuudesta ei voi esittää kuin karkeita arvioita. Kiviaineksen ottotoiminnassa suurimmat partikkelijakeet laskeutuvat yleensä pääosin louhosalueelle tai aivan sen lähelle. Hienommat partikkelit leviävät tuulen mukana, mutta samalla myös poistuvat ilmasta takertumalla puustoon ja muuhun kasvillisuuteen sekä maanpintaan. Havaittavat pölyvaikutukset ulottunevat joidenkin satojen metrien päähän ottoalueista. Melulle ja räjäytysten tärinälle altistunee pääasiassa hankealueen pohjois- ja luoteispuolen asutus, mutta suotuisissa sääoloissa melu kuulunee ja tärinä tuntunee myös kauempana loma-asutuksessa asti.

Hankealueen lähelle ulottuu kaksi metsäautotietä. Ottosuunnitelman mukaan liikennöinti alueelta tapahtuisi hankealueen eteläpuolelta kulkevaa metsäautotietä Kalkkistentielle (yhdystie 3142) ja siitä ilmeisesti länteen päin Vääksyn-Sysmän tielle (seututie 314). Asiakirja-aineistossa on maininta, että liikennöinti olisi mahdollista myös hankealueen luoteispuolelta lähtevää metsäautotietä, joka päättyy suoraan Vääksyn-Sysmän tielle, mutta aineistosta ei ilmene, olisiko tätä reittiä myös tarkoitus käyttää. Tämä metsäautotie rajautuu Tupsuvuoren Natura-alueen eteläreunaan 200- 300 metrin matkalta. Kumpaa tahansa metsäautotietä käytetäänkään, liikennöinti eteenpäin tapahtuisi ilmeisesti Vääksyn-Sysmän tietä. Kalkkistentien risteyksestä etelään, Vääksyn päin mentäessä tie 314 kulkee pitkin osin varsin kapeaa Päijänteen halkovaa Pulkkilanharjua, joka kuuluu rakentamattomilta osiltaan Päijänteen kansallispuistoon, muilta osin rannoilla on tiivihkö loma-asutus. Pulkkilanharjulla on painorajoitettu Käkisalmen silta. Pohjoisen suuntaan, Sysmään päin, tie kulkee Tupsuvuoren Natura-alueen halki noin kilometrin matkalla ja Sysmän taajaman kautta.

Hanke aiheuttaa raskaan liikenteen lisääntymistä ympäristön tiestöllä. Tämä raskas liikenne aiheuttaa melua, pölyä ja tärinää ja vaikuttaa alueen liikenne-

turvallisuuteen ja myös liikenteen sujuvuuteen. Jos raskas liikenne alueelta lähtee eteläpuolista metsäautotietä, sen haittavaikutuksille altistuisi erityisesti Kalkkistentien eteläpuolen ja – jos kuljetusreitti suuntautuu seututietä 314 etelään päin – Pulkkilanharjun loma-asutusta. Raskas liikenne kulkisi myös Päijänteen kansallispuiston halki, ja kapealta harjulta raskaan liikenteen melu saattaisi sopivissa sääoloissa kantautua kauas Päijännettä pitkin. Käkisalmen painorajoitetulle sillalle raskaan ajoneuvon pitää ajaa yksin ja vastaantulevan liikenteen silloin odottaa, joten ajoittain varsin vilkkaasti liikennöidyn Pulkkilanharjun liikenteen sujuvuus häiriintyisi. Eteläisen metsäautotien liittymä Kalkkistentiehen on tiepiirin mukaan näkemäalueiltaan riittämätön ja sen vuoksi huono.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, joten merkittäviä pohjavesivaikutuksia ei syntyne. Myöskään pintavesivaikutuksia ei syntyne.

Kolmesta kalliopaljastumasta muodostuva ottoalue kuuluu Tupsuvuoren kallioaluekokonaisuuteen, joka on vuonna 1996 julkaistussa "Hämeen läänin luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet" -julkaisussa luokiteltu 7-portaisessa luokituksessa toiseksi arvokkaimpaan luokkaan 2 eli erittäin arvokkaaksi kallioalueeksi. Luokituksessa on arvioitu alueen geologiaa, biologiaa, maisema-arvoja, historiaa, monikäyttöä, luonnontilaisuutta ja lähiympäristöä. Hämeen ympäristökeskuksen toimialueella on vain muutama erittäin arvokkaaksi luokiteltu kallioaluekokonaisuus.

Edellä mainitussa julkaisussa kallioalueesta kerrotaan seuraavaa: Kyseessä on Päijänteen itäpuolella Pulkkilanharjun koillispuolella sijaitseva pinta-alaltaan noin 143 ha:n kallioalue, jonka korkeus on 140 m mpy ja suhteellinen korkeus 53 m. Se on voimakkaan lounais-koillisuuntaisen kalliooperän murroslinjan halkaisema kallioselännejakso, jonka solamaisessa notkelmassa on Perättömänlampi ja maantie. Notkelmaa reunustavat kalliorinteet ovat jyrkänteisiä. Yhtenäiset pystyseinäpinnat ovat kohtalaisen matalia ja kiillegneissin laattarakoilun lohkomia. Selänteiden lakiosat ovat kohtalaisesti paljastunutta kuumikko- ja männikkömaastoa, jossa silokalliot ovat tavanomaisia. Alueen kalliooperä on keskirakeista, selvästi suuntautunutta kiillegneissia, jonka liuskeisuuden kaade on kallioalueella lähes pystyasentoinen. Kiillegneississä esiintyy kallioalueella paikoin kapeita tummia amfiboliittisiä välikerroksia. Kallioselännejakso erottuu selvästi lähimaisemassa, jossa kohtalaisen matalat kalliojyrkänteet hallitsevat maantien varren vesistömaisemaa. Jyrkänteiden päältä avautuu puuston rajoittamia maisemia lammelle ja murroslaakson vastapuoliseen mäkeen. Sisäiset maisemat ovat parhaimmillaan luoteisreunan jyrkänteillä ja lehdossa. Tupsuvuoren biologinen arvo perustuu sen luoteisrinteen kallio- ja lehtokasvillisuuteen. Perättömänlammen eteläpuolen kallioilla kasvaa neljä valtakunnallisesti uhanalaista lajia, ja lisäksi seinämillä on runsaasti edustavia eutrofisia sammalpintoja. Seinämillä on myös mesotrofisia ja oligotrofisia pystyjen ja ylikaltevien pintojen ja tyvionkaloiden yhteisöjä. Luoteisrinteellä ja kallion tyvellä on edustavaa, rehevää lehtoa.

Kallioalueen edellä kuvattu, luonnoltaan arvokkain osa-alue Perättömänlammen ympäristössä on rajattu Natura-alueeksi, mutta muilta osin kallioalue on geologialtaan ja biologialtaan melko tavanomaista ja jätetty sen vuoksi Natura-rajauksen ulkopuolelle. Ottotoiminnan vaikutuksia tämän tavanomaisemman alueen luontoarvoihin ei voi pitää merkittävinä.

Itse Tupsuvuori kallioalueen eteläosassa on sen korkein lakialue, jolta avautuvat näkymät mm. pitkälle länteen Päijänteelle ja Padasjoelle asti. Tupsuvuori näkyy kaukomaisemassa seututieltä 314 ainakin Käkisalmen kohdalla ja pohjoisesta tultaessa Kaapparinharjun kohdalla. Tupsuvuori rajautuu hankealueen ulkopuolelle, mutta muutoin ottoalueen Tupsuvuorta hiukan matalampien kalliolakien louhiminen saattaa näkyä kaukomaisemassa.

Tupsuvuoren 36 ha:n Natura 2000 -alue (FI0301012) on noin 700 metriä suunnitellusta ottamisalueesta länteen. Alueen kuvauksessa kerrotaan, että se on erittäin arvokas, voimakkaan lounais-koillisuuntaisen murroslinjan halkaisema kallioselännejakso. Kallioalueen solamaisessa notkelmassa sijaitsevan Perättömänlammen kalliorannat ovat jyrkänteisiä. Suojelualan biologinen arvo perustuu sen luoteisrinteen kallio- ja lehtokasvillisuuteen. Kallioseinämillä on runsaasti eutrofisia sammallajeja ja harvinaisia jäkäliä. Luoteisrinteellä ja kallion tyvellä on edustavaa, rehevää lehtoa. Luontodirektiivin luontotyypeistä alueella on kasvipeitteisiä silikaattikallioita (80 %) ja boreaalisia lehtoja (2 %). Se on suojeltu maa-aineslailla.

Ottotoiminnasta saattaa joissakin olosuhteissa levitä pölyä Tupsuvuoren Natura-alueelle päin, mutta sen kasvillisuudeltaan arvokkaimmat rinteet suuntautuvat poispäin ottoalueesta. Jos raskas liikenne hankealueelta lähtee sen luoteispuoleista metsäautotietä, se sivuaa Tupsuvuoren Natura-aluetta. Jos hankkeen raskas liikenne suuntautuu seututietä 314 pohjoiseen päin, se kulkee Tupsuvuoren Natura-alueen ydinosaan läpi. Ottotoiminnalla ja liikenteellä ei kuitenkaan ilmeisesti ole sellaisia vaikutuksia Natura-alueeseen, että olisi tarpeen selvittää Natura-arvioinnin tarve.

4. YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Ympäristökeskus päättää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 6 §:n perusteella, että hankkeeseen ei ole sovellettava ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

5. PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon 2b)-kohdan perusteella kiven ottoon, kun louhinta-alueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettava ainesmäärä vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa. Tupsuvuoren ottamisalueen pinta-ala on 6,8 hehtaaria ja otettava ainesmäärä 55 000 kiintokuutiometriä vuodessa. Se on siten hankkeen selvästi alle hankeluettelossa annettujen kokorajojen.

Arviointimenettelyä sovelletaan ympäristökeskuksen tapauskohtaisen arvioinnin ja päätöksen pohjalta hankkeeseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, hankeluettelossa esitettyjen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Harkittaessa vaikutusten merkittävyyttä yksittäistapauksessa otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne ja tarkastellaan erityisesti niitä tekijöitä, joita luetellaan YVA-asetuksen 7 §:ssä.

Kiviaineksen louhinnasta, murskauksesta ja seulonnasta ei hankkeen koon vuoksi synny hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin verrattavia melu-, pöly- tai tärinähaittoja asutukselle tai loma-asutukselle. Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin lienevät vähäiset. Hankealueen luonnonympäristö ja maisema muuttuvat pysyvästi, mutta kallioalueen luonnoltaan arvokkaimmat alueet ovat sen länsiosan Natura-alueella, johon ottotoiminnan tai kuljetusten aiheuttama pölyäminenkin tuskin vaikuttavat.

Kiviaineksen kuljetus voi aiheuttaa riskejä ja vaikeuttaa liikenteen sujuvuutta sekä Kalkkistentiellä että etenkin Pulkkilanharjulla. Liikenne voi aiheuttaa melua, pölyä ja tärinää tienvarsilla, mikä voi haitata alueen loma-asutusta ja muuta virkistyskäyttöä sekä Päijänteen kansallispuiston alueella että ympäröivillä vesialueilla. Vaikka hankkeen liikennemäärät jäävät pienemmiksi kuin YVA-asetuksen hankeluettelon kokorajat ylittävissä kiviaineksen ottohankkeissa, hankkeen aiheuttama raskas liikenne tulee todennäköisesti kulkemaan juuri näiden loma-asutuksen, luonnon virkistyskäytön ja luonnonsuojelun kannalta erityisen herkkien alueiden kautta ja aiheuttaa sen vuoksi merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Lisäksi tiestö on kapeaa ja liikenne ajoittain varsin vilkasta, minkä vuoksi raskaan liikenteen lisääntyminen aiheuttaisi todennäköisesti myös liikenteellisiä ongelmia ja vaaratilanteita ilman Käkisalmen painorajoitettua siltaakin.

Pelkästään merkittävät liikenteelliset haittavaikutukset eivät kuitenkaan riitä siihen, että Tupsuvuoren kalliokiviaineksen ottohankkeen voitaisiin todennäköisesti katsoa aiheuttavan laadultaan ja laajuudeltaan YVA-asetuksen hankeluettelossa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Näin ollen ympäristökeskus katsoo, että hankkeeseen ei ole sovellettava ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hankkeesta vastaavien on kuitenkin oltava riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista YVA-lain 25 §:n edellyttämällä tavalla.

6. MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavat saavat hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Kouvolan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupasian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan.

7. SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994) ja sen muuttamisesta (458/2006) 2, 4, 6 ja 19 §:t
Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006) 4, 6 ja 7 §:t

8. PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Hämeen ympäristökeskus tiedottaa tästä päätöksestä kuuluttamalla Asikkalan kunnan ilmoitustaululla, ja päätös on nähtävillä Asikkalan kunnanvirastossa, Rusthollintie 2, Vääksy, 20.5. – 18.6.2009.

Kuulutus julkaistaan myös sähköisesti Hämeen ympäristökeskuksen verkkosivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/ham > Ajankohtaista > Kuulutukset. Päätös on verkkosivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/ham/yva > YVA-päätökset.

Pyydetty asiakirjat palautetaan päätöksen tiedoksikappaleen mukana Asikkalan kunnan ympäristölautakunnalle.

Johtaja Harri Kallio

Kehittämispäällikkö Riitta Turunen

Jakelu

Päätös

Hankkeesta vastaaville saantitodistuksin

Tiedoksi

Asikkalan kunta, ympäristölautakunta (lisäksi pyydetty asiakirjat)
Hämeen tiepiiri
Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta Kouvolan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa Kouvolan hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus. Valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite,
- päätös, johon haetaan muutosta,
- muutos, joka päätökseen vaaditaan tehtäväksi sekä
- muutosvaatimuksen perustelut.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- Hämeen ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta,
- asiamiehen valtakirja sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Kouvolan hallinto-oikeus:

Postiosoite: PL 401, 45101 Kouvola
Käyntiosoite: Kauppalankatu 43 C, Kouvola
Puhelinvaihe: 010 36 42300
Telekopio: 010 36 42350
Sähköpostiosoite: kouvola.hao@om.fi
Aukioloaika: 8.00 – 16.15